

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Andreæ Vallensis Vvlgo Del Vavlx Andanensis, I. V. D. Et
In Alma Academia Lovaniensi SS. Canonum Professoris
Ordinarii, Paratitla Ivris Canonici Sive Decretalivm D.
Gregorii Papæ IX. Svmmaria Ac ...**

Delvaux, André

Coloniæ Agrippinæ, 1686

4. Quomodo jus patron. transferatur.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62177](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62177)

§. III.

In quo differat jus patronatus Ecclesiasticum à laico.

1. Patronus Ecclesiasticus habet semestre; laicus quadrimestre.
2. Quod currit à die notitia vacationis.
3. Papa patroni, non presentantis aliquem intra dictum tempus.
4. Ecclesiasticus variare non potest, in presentando laicos potest.
5. Legatus summus Pont. beneficia juris patronatus Eccles. conferre potest laici non potest.

Præter discrimen, quod ex definitionibus colligitur, differunt in his. Primò, quòd patronus Ecclesiasticus habeat tempus semestre, id est, sex mensium ad presentandum; laicus quadrimestre dumtaxat, *e. Eamte 22. c. Cum propter 27. & alia h. tit. c. unico eod. in 6.* Quando autem simul sunt patroni Ecclesiastici & laici, omnes ratione communionis habent semestre, *Glof. in d. c. unico §. verum. Garz. 5. p. c. 9. n. 28. & duobus seqq.* nec intra hoc tempus potest intelligi negligentia patroni, *d. o. unico.* Et idè intra quadrimestre, concessum laico, collatio beneficii vacantis est nulla, siue facta sit ab Ordinario, vel ejus Vicario, *c. Quod autem 5. in fine hoc tit. siue à Papa, via ordinaria, d. c. unico*: ita ut nec patrono, nec ei, qui ex presentatione patroni institutionem obtinuit, præjudicet.

2. Currit verò hoc tempus, non à die, quo vacat beneficium, ut olim observatum fuit in *Rota, Rosa, Decis. 1. alias 38. in antiq.* sed hodie à die notitiæ, quia in nulla materia, quantum vis levi, tempus currit ignorantibus, *l. 1. Cod. qui admitti ad bon. poss. possunt, latè Riccius in Praxi Decis. 172.* notitiæ, inquam, non interpretativè, sed verè vel præsumptè determinandæ per judicem Ecclesiasticum, consideratà qualitate beneficii, modo vocationis, longitudine temporis, distantia locorum & fama: nec scientia unius patronorum nocet alteri, sed scienti tantum.

3. Quod si patronus intra tempus à die notitiæ sibi concessum non presentaverit aliquem, vel quia neglexerit, vel quia, si plures sint, inter eos sit lis de jure patronatus, statim, lapsò eo tempore, pro illa vice devolvitur collatio ad eum, ad quem spectat institutio, licet

is sit Episcopo inferior; ab exemptis verò ad Papam.

4. Secundo, Patronus Ecclesiasticus, si aliquem idoneum presentaverit, non potest intra idem tempus presentare alium: quod si fecerit, nihilominus præferetur prior tempore, tàmquam jure potior, *c. Cum autem 24. h. tit.* Et hinc fit, quòd ei potius dentur sex menses ad presentandum, quam laico, ut, cum in illo gravetur, in hoc releveretur. Nam laicus, presentato uno aut etiam pluribus, potest adhuc idem quadrimestre alium vel alios presentare, non quidem recedendo à prima presentatione sine causa *c. Pastorali 23. h. t.* sed accumulando posteriorem priori, *c. Quod autem 5. & d. c. Cum autem 24. h. t.* & quidem toties, quoties voluerit, juxta *Glof. in Clement. Plures §. fin. in V. Presentare hoc tit.* Arque ex his Episcopus instituet, quem maxime idoneum judicabit, vel, si omnes idoneos judicet, quem voluerit, *d. c. Quod autem.*

5. Tertio, Legatus summi Pontificis beneficia juris patronatus Ecclesiastici conferre potest, absque consensu & presentatione patroni Ecclesiastici, non etiam beneficia juris patronatus laici, sine consensu patroni, *Garz. 5. p. cap. 1. n. 571.* Ratio diversitatis est, quia patronus Ecclesiasticus subest jurisdictioni Legati, non autem patronus laicus, *c. Cum dilectus 28. h. t.* Hinc etiam nequit conferre beneficia juris patronatus mixti, sine patronorum consensu, ne ex societate præjudicetur laico, eaque ratione laici avocentur à fundatione & donatione Ecclesiarum. Quæ ratio cum cesset in beneficiis juris patronatus Ecclesiastici, ex privilegio siue speciali siue generali, vel præscriptione aut consuetudine, idè Legatus illa conferre potest absque derogatione juris patronatus, etiam nulla ejus facta mentione, *Garz. d. c. 1. n. 573.*

§. IV.

Quomodo jus patronatus transferatur.

1. 2. Transferatur venditione, etiam in emptorem rei singularis.
3. Donatione.
4. Permutatione.
5. Successione.

Quatuor potissimum modis transferatur jus patronatus in tertium aliquem, videlicet

ne, donatione, permutatione, & jure hæreditariæ successione, sive ex testamento, sive ab intestato.

1. Venditione, non quidem per se, quia sic vendi nequit absque Simonia, *e. Quia Clerici 6. cap. de lure 16. h. t. Conc. Trid. Sess. 15. cap. 9. de reformat.* sed cum universitate bonorum, veluti si villa aliqua vendatur, cui annexum sit jus patronatus, vel hæreditas, quæ juris intellectum habet, *l. Hæreditas 50. De hæred. petit.* etiam jus patronatus ad emptorem transit, tamquam accessorium. Riccius *Decis. 179. nisi nominatim in contractu exceptum fuerit, e. Ex litteris 7. cap. Cum saculum 13. h. t. Garz. 5. p. c. 9. n. 11. & seqq.* modò tamen ejus intuitu majus pretium non exigatur: nam sic quoque saperet Simoniam.

2. Verius quoque est, transire hoc jus in emptorem rei particularis, veluti fundi, palatii, vel domus, cui accessorie adheret. *Garz. d. c. 9. n. 33. & seqq.* Item in emphyteutam, vel conductorem ad longum tempus, ratione dominii utilis, quod in emphyteutam & conductorem ejusmodi transit. Unde aliud obtinet in creditore universitatis oppignoratae, *e. Cum Beroldus sup. De sent. & re judicata.*

3. Titulo verò donationis vel legati ita transit, modò, si doneur vel legetur laico, adsit vel ex intervallo consensus accedat Episcopi; qui non requiritur, si Ecclesiæ vel loco pio doneur, *e. Nullus 17. & ibi Glos. ac D. D. h. t. latè Piafec. in Praxi Episc. l. 2. c. 5. art. 1. n. 36.* Ratio divinitatis est, quòd laici magis gravent Ecclesias, quàm Clerici, *can. Laicos, can. Laici 11. q. 7.* quodque Clerici, si excesserint terminos, facilius compesci possint, quàm laici.

4. Titulo permutationis, modò cum alio spiritali permutetur, *juxta e. Ad Quæstiones sup. de rer. permutatione.*

5. Denique titulo & jure successione, *can. Considerandum XVI q. 7. c. Quoniam 3. h. t.* non tantum in hæredes consanguineos, sed etiam ex testamento in extraneos, sive masculos sive fœminas, sive adultos sive pupillos, idque mox adita hæreditate, etiam ante captam possessionem, *Garz. d. cap. 9. n. 143.* licet contrarium doceat Riccius *Decis. 162.* Et quidem in solidum, quia jus patronatus est individuum, *e. l. h. t. quemadmodum jure civili sentientes,* quæ idcirco ad hæredes in solidum

transeunt, *l. 2. §. ex his igitur D. De verb. obligat. in stip. tamen, non in capita: ut si ex pluribus patronis unius defuncti plures sint hæredes, hi omnes in præsentando unam vocem habeant, ob personam defuncti, quem unum omnes representant, Clement. 1. hoc t.* Non tamen quilibet ab alio seorsim præsentare potest, sed omnes communiter: quamvis ut Ecclesiæ provideatur facilius, pacisci possint, ut alterius vicibus præsentent.

§. V.

De Præsentatione.

1. Præsentatio quid sit.
2. Patrono negligente ad ordinarium devolvitur collatio.
3. Patronus seipsum præsentare non potest.
4. Tutor præsentat pro minore septem annis.
5. Quid juris sit, si plures sint patroni.
6. Nominatio Vicarii est quadam præsentatio.

1. PRÆSENTATIO hoc loco est personæ per patronum Episcopo, vel alteri, ad quem institutio pertinet, legitime facta exhibitio, ut ei de beneficio vacante provideat. Vacante enim Ecclesiæ, quæ sit juris patronatus, debet patronus intra tempus debitam præsentare Clericum, quem confidit idoneum ei, ad quem spectat institutio; eo tamen discrimine inter patronum laicum & Ecclesiasticum.

2. Nam laicus in idoneum nominans ac præsentans, jubendus est intra idem tempus præsentare alium idoneum: aliàs, lapsò eo termino & nulla idonei facta præsentatione, potest is, ad quem spectat institutio, beneficium liberè, id est, absque præsentatione, idoneo conferre. Si verò Clericus, vel Monasterium, vel Capitulum scienter aliquem in idoneum præsentaverit, ipso facto pro ea vice privatur jure præsentandi, & is, ad quem spectat institutio, potest liberè beneficium conferre, *e. 2. sup. De concess. præbendæ, Clement. unica, de supple. neglig. Prælat.* Sin ignoranter, non aliter intra semestre præsentare alium poterit, quàm si prius præsentatus suam præsentationem repudiaverit.

3. Cæterum tamen si pater filium idoneum præsentare possit, quia quoad hæc non censetur in jure eadem persona cum patre, non potest tamen præsentare seipsum, *cap. Per postulat.*